

Javno preduzeće »Šume Tuzlanskog Kantona«
dioničko društvo Kladanj

Ulica Fadila Kuratgića br. 1, 75280 KLADANJ
Tel., centrala: 035 621 212, fax: 035 621 075
e-mail: jpsumetk@bih.net.ba

IZVJEŠTAJ

o poslovanju za 2012.godinu

Kladanj, februara 2013.godine

OPŠTI PODACI

Puni naziv:	Javno preduzeće "Šume Tuzlanskog Kantona" dioničko društvo														
Adresa:	Fadila Kurtagića 1, Kladanj, 75280														
Fax/tel:	035/621-075; 621-212; 621-287														
e-mail:	jpsumetk@bih.net.ba														
Veb adresa:	www.jpsumetk.ba														
Broj upisa u sudski registar:	U/I-1105/05 od 10.08.2005.godine														
Broj rješenja o upisu emitenata kod Komisije:	03/2-19-545/05 od 27.10.2005.godine														
Identifikacioni broj:	4209129520001														
Broj uvjerenja PDV registra:	209129520001														
Direktor:	Refik Hodžić, dipl.ing.šum.														
Osnovna djelatnost:	Uzgoj, zaštita i iskorištavanje šuma														
Šifra djelatnosti:	02.10 (02.011)														
Površina šuma i šum.zemljišta:	<table><tr><td>1.Visoke šume</td><td>42.908 ha; 59,24%</td></tr><tr><td>2.Šumske kulture</td><td>2.237 ha; 3,09%</td></tr><tr><td>3.Izdanačke šume</td><td>10.733 ha; 14,82%</td></tr><tr><td>4.Ostale površine</td><td>3.734 ha; 5,15%</td></tr><tr><td>5.Minirano ukupno</td><td>12.823 ha; 17,70%</td></tr><tr><td>6.Ukupno nesp.zemljište(1-5):</td><td>72.435 ha; 100 %</td></tr><tr><td>7.Površ.pristupna za gospodar.</td><td>59.831 ha; 82,30%</td></tr></table>	1.Visoke šume	42.908 ha; 59,24%	2.Šumske kulture	2.237 ha; 3,09%	3.Izdanačke šume	10.733 ha; 14,82%	4.Ostale površine	3.734 ha; 5,15%	5.Minirano ukupno	12.823 ha; 17,70%	6.Ukupno nesp.zemljište(1-5):	72.435 ha; 100 %	7.Površ.pristupna za gospodar.	59.831 ha; 82,30%
1.Visoke šume	42.908 ha; 59,24%														
2.Šumske kulture	2.237 ha; 3,09%														
3.Izdanačke šume	10.733 ha; 14,82%														
4.Ostale površine	3.734 ha; 5,15%														
5.Minirano ukupno	12.823 ha; 17,70%														
6.Ukupno nesp.zemljište(1-5):	72.435 ha; 100 %														
7.Površ.pristupna za gospodar.	59.831 ha; 82,30%														
Mogući dozv. plan sječa po ŠPO	<table><tr><td>1.Bruto:</td><td>347.966 m³</td></tr><tr><td>2.Neto:</td><td>288.812 m³</td></tr></table>	1.Bruto:	347.966 m ³	2.Neto:	288.812 m³										
1.Bruto:	347.966 m ³														
2.Neto:	288.812 m³														
Godišnji plan sječa:	<table><tr><td>1.Bruto:</td><td>253.895 m³</td></tr><tr><td>2.Neto:</td><td>214.207 m³</td></tr></table>	1.Bruto:	253.895 m ³	2.Neto:	214.207 m³										
1.Bruto:	253.895 m ³														
2.Neto:	214.207 m³														
Ostvaren plan sječa:	<table><tr><td>1.Bruto:</td><td>228.521 m³</td></tr><tr><td>2.Neto:</td><td>192.326 m³</td></tr></table>	1.Bruto:	228.521 m ³	2.Neto:	192.326 m³										
1.Bruto:	228.521 m ³														
2.Neto:	192.326 m³														
Prosj.broj zaposlenih:	537														
Poslovne jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1.ŠG »KONJUH» Kladanj 2.ŠG »SPREČKO» Živinice 3.ŠG »MAJEVIČKO» Srebrenik 4.ŠG »VLASENIČKO» Turalići 5.Direkcija Kladanj														
Poslovne banke:	<ol style="list-style-type: none"> 1.NLB Tuzlanska banka dd Tuzla, Filijala Kladanj; 2.Unicredit Zagrebačka banka dd , Poslovnica Živinice; 3.Hipo alpe adria bank dd, Filijala Tuzla; 4.Raiffeisen bank dd Sarajevo, Filijala Tuzla;														
Vrijednost osnivačkog kapitala:	<table><tr><td>1.Državni kapital =</td><td>1.258.533,00 KM; (51%)</td></tr><tr><td>2.Dionički kapital =</td><td>1.209.178,00 KM; (49%)</td></tr><tr><td>3.Ukupno kapital =</td><td>2.467.711,00 KM;(100%)</td></tr></table>	1.Državni kapital =	1.258.533,00 KM; (51%)	2.Dionički kapital =	1.209.178,00 KM; (49%)	3.Ukupno kapital =	2.467.711,00 KM;(100%)								
1.Državni kapital =	1.258.533,00 KM; (51%)														
2.Dionički kapital =	1.209.178,00 KM; (49%)														
3.Ukupno kapital =	2.467.711,00 KM;(100%)														
Dionice:	<ol style="list-style-type: none"> 1.Broj dionica: 49.354 2.Vrsta dionica: obične														
Nominalna vrijednost:	50,00 KM														

1. U V O D

1.1. Osnovni statusni podaci o preduzeću

Naziv: Javno preduzeće „Šume Tuzlanskog kantona“ dioničko društvo;

Skraćeni naziv: JP „Šume TK“ dd Kladanj

Sjedište preduzeća: Kladanj, ulica Fadila Kurtagića broj 1.

Javno preduzeće „Šume Tuzlanskog kantona“ Tuzla je osnovano na osnovu Zakona o šumama Tuzlanskog kantona („Sl.novine TK“ br. 10/99), kao pravni sljednik slijedećih preduzeća:

- DP Šumarstvo „Svatovac“ Živinice,
- DD „Miljevica“ Kladanj, i
- JP „Birač“ Vlasenica – Turalići.

Osnivač Javnog preduzeća „Šume Tuzlanskog kantona“ Tuzla je Skupština Tuzlanskog kantona sa osnivačkim kapitalom od 70.000,00 KM u novcu.

Rješenjima Kantonalne agencije za privatizaciju TK odobrena je i izvršena djelimična privatizacija državnog kapitala u nominalnom iznosu od 840.444 KM (ili 34.06% kapitala, dok je 14,94% ili 368.734 KM bilo privatizirano po ranijim propisima, što čini 49,00% ukupno privatiziranog kapitala), a preostali dio u ukupnom nominalnom iznosu od 1.258.533 KM (ili 51,00% ukupnog kapitala) je državni kapital.

Poslije izvršene djelimične privatizacije struktura kapitala je:

Ukupan kapital	2.467.711 KM	100%,
Nominalna vrijednost državnog kapitala	1.258.533 KM	51%.
Nominalna vrijednost dioničkog kapitala	1.209.178 KM	49%.

Ukupan osnivački kapital podijeljen je na 49.354 redovne (obične) dionice sa pravom glasa, nominalne vrijednosti 50,00 KM serije "I" upisane 21.12.2001.godine.

U ukupnoj vrijednosti kapitala nisu sadržane vrijednosti šuma, šumskog zemljišta i šumskih komunikacija koji su u cijelosti u državnom vlasništvu .

Po izvršenoj djelimičnoj privatizaciji izvršen je upis osnivanja Dioničkog društva „Šume Tuzlanskog kantona“ Kladanj, kao pravnog sljednika Javnog preduzeća „Šume Tuzlanskog kantona“ Tuzla.

Rješenjem o upisu promjena u sudski registar kod Općinskog suda u Tuzli broj:U/I-1105/05 od 10.08.2005.godine o usklađivanju statusa preduzeća sa Zakonom o javnim preduzećima, upisano je Javno preduzeće „Šume Tuzlanskog kantona“ dioničko društvo Kladanj.

Na dan 31.12.2012.godine prema listi vlasnika dionica kod Registra za vrijednosne papire FBiH dd Sarajevo, ukupan broj dioničara iznosi 485.

Redosljed 10 najvećih dioničara sa pravom glasa je:

1. Vlada Tuzlanskog kantona	51,00%	ili 25.170 dionica;
2. Petan Zvonko iz Slovenije	9,76%	ili 4.816 dionica;
3. ZIF „Bonus“ dd Sarajevo	4,23%	ili 2.088 dionica;
4. Rustemović Avdo iz Kladnja	0,86%	ili 426 dionica;
5. Hasanović Reuf iz Tuzle	0,64%	ili 314 dionica;
6. Hasanović Ibro iz Kalesije	0,62%	ili 304 dionice;
7. Gotovušić Damir iz Tuzle	0,51%	ili 254 dionice;
8. Krekić Mirela iz Kladnja	0,45%	ili 222 dionice;
9. Čorbić Nevres iz Kladnja	0,44%	ili 218 dionica;
10. Muharemagić Adnan iz Kladnja	0,42%	ili 205 dionica.

Dionice (simbol SMTKR) su uvrštene u kotaciju na Sarajevskoj berzi od avgusta 2004.godine.

1.2. Djelatnost i organizacija preduzeća

Prema Odluci o klasifikaciji djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010. (Sl.glasnik BiH, br.47/10) izvršeno je usklađivanje registrovane djelatnosti u JP „Šume TK“ dd Kladanj, te su djelatnosti preduzeća u unutrašnjem prometu:

- ❖ 02.10 uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu;
- ❖ 02.20 sječa drva (iskorištavanje šuma);
- ❖ 02.40 pomoćne usluge u šumarstvu;
- ❖ 01.70 lov, stupačarenje i uslužne djelatnosti u vezi s njima;
- ❖ 01.49 uzgoj ostalih životinja;
- ❖ 01.30 uzgoj sadnog materijala i ukrasnog bilja;
- ❖ 01.19 uzgoj ostalih jednogodišnjih usjeva;
- ❖ 02.30 sakupljanje nekultivisanih šumskih plodova i proizvoda, osim šumskih sortimenata;
- ❖ 41.20 gradnja stambenih i nestambenih zgrada;
- ❖ 42.13 gradnja mostova i tunela;
- ❖ 42.99 gradnja ostalih građevina niskogradnje, d.n.;
- ❖ 43.12 pripremni radovi na gradilištu;
- ❖ 46.73 trgovina na veliko drvom, građevinskim materijalom i sanitarnom opremom
- ❖ 71.11 arhitektonske djelatnosti;
- ❖ 71.12 inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje;
- ❖ 71.20 tehničko ispitivanje i analiza;
- ❖ 72.19 ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama.

Djelatnosti preduzeća u vanjskom prometu su:

- vanjska trgovina neprehrambenim proizvodima,
- vanjska trgovina prehrambenim proizvodima,
- ugovaranje dugoročne proizvodne kooperacije sa stranim licima,
- izvođenje investicionih radova u inozemstvu i ustupanje investicionih radova stranom licu u BiH,
- zastupanje stranih lica (ugovaranje zastupanja stranih lica, prodaja strane robe sa konsignacionih skladišta),
- privremeni uvoz i izvoz robe,
- usluge međunarodnog drumskog transporta roba i druge usluge koje su u vezi sa međunarodnim transportom (međunarodna špedicija, skladištenje, agencijske usluge u transportu i sl.)
- ugostiteljske i turističke usluge,
- posredovanje i zastupanje u prometu robe i usluga.
- druge usluge iz strukture registrovane djelatnosti.

Osnovna djelatnost preduzeća je uzgoj i zaštita šuma, šifra podrazreda **02.10** (ranija šifra djelatnosti prema KD BiH 2006.godina **02.011**).

Preduzeće je organizovano kao jedinstven pravni subjekt koji čine organizacione jedinice osnovane na teritorijalnom principu kao šumska gazdinstva u granicama šumskoprivrednih područja kojima se gospodari i direkcija preduzeća koja objedinjuje sve stručne poslove.

Poslovne jedinice u sastavu JP „Šume TK“ dd Kladanj su:

1. Šumsko gazdinstvo „Konjuh“ Kladanj, Patriotske lige broj 13;
2. Šumsko gazdinstvo „Sprečko“ Živinice, Oslobođenja 13;
3. Šumsko gazdinstvo „Majevičko“ Srebrenik, Bosanskih branilaca bb;

4. Šumsko gazdinstvo „Vlaseničko“ Kladanj - Turalići bb;
5. Direkcija Kladanj, Fadila Kurtagića broj 1.

1.3. Organi preduzeća

Organi JP „Šume TK“ dd Kladanj su Skupština društva, Nadzorni odbor i Uprava društva, te Odbor za reviziju.

Skupštinu Preduzeća čine dioničari.

Dvanaesta redovna Skupština dioničara održana je 31.05.2012.godine.

Na XII Skupštini su razmatrani i usvojeni:

- izvještaj o poslovanju preduzeća za 2011.godinu uz izvještaj ovlaštenog revizora o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2011., izvještaj o radu Nadzornog odbora za period 01.01.-31.12.2011. i izvještaj Odbora za reviziju o izvršenom pregledu finansijskih izvještaja za 2011.godinu;
- prijedlog odluke o raspodjeli dobiti za 2011.godinu;
- plan poslovanja preduzeća za period 2012 - 2014.godina;
- plan poslovanja preduzeća za 2012.godinu;
- odluka o usklađivanju djelatnosti preduzeća sa Odlukom o klasifikaciji djelatnosti BiH 2010. (Sl.glasnik BiH 47/10).

Nadzorni odbor Preduzeća u 2012.godini:

1. Selimbašić Senad, -predsjednik, (od 01.01.-30.10.2012.-ostavka)
2. Jusupović Bahrija, -član,
3. Čorbić Seid, -član, (predsjednik od 13.12.2012.)
4. Šarić Damir, -član,
5. Hasanović Ibro, -član,
6. Čavkunović Jusuf, -član, (od 01.01.-30.10.2012.-ostavka)
7. Mezetović Fehim, -član.

U 2012.godini Nadzorni odbor je održao 9 redovnih sjednica.

Uprava Preduzeća u 2012.godini:

1. Hodžić Refik, - direktor Preduzeća,
2. Kljajić Munib, - izvršni direktor za tehn. poslove,
3. Mahmutović Nermina, - izvršni direktor za ek.finans. poslove,
4. Imamović Senad, - izvršni direktor za pravne poslove,
5. Avdibašić Reuf, - direktor ŠG "Konjuh" Kladanj,
6. Mišić Zdravko, - direktor ŠG "Sprečko" Živinice,
7. Buljubašić Nail, - direktor ŠG "Majevičko" Srebrenik,
8. Sejfić Ramo, - direktor ŠG "Vlaseničko" Turalići.

Sekretar Preduzeća

Hodžić Fadila

Odbor za reviziju Preduzeća:

1. Ilinčić Zlata, - predsjednik,
2. Mandalović Abdulah, - član,
3. Hasanbašić Iša, - član.

2. POSLOVANJE U 2012.godini

2.1. Opšte napomene

Aktivnosti JP „Šume TK“ dd Kladanj u 2012.godini odvijale su se prema planu poslovanja za 2012.godinu kojim su definisani osnovni ciljevi i smjernice poslovne politike preduzeća u okviru registrovane djelatnosti tj.:

- uzgoj i zaštita šuma sa kontinuiranim aktivnostima na očuvanju i unapređenju zdravstvenog stanja i zaštite šuma kao i poboljšanja kvaliteta šuma;
- povećanje profitabilnosti poslovanja kroz povećanje prihoda i poboljšanje njegove strukture, poboljšanje efektivnosti rashoda i poboljšanje efikasnosti organizacije;
- unapređivanje sistema kontrole poslovanja;
- poboljšanje efikasnosti zaposlenog osoblja kroz kontinuiranu edukaciju.

U 2012.godini ostvareni su zacrtani osnovni ciljevi i zadaci i to:

- ✓ ostvaren je kontinuitet proizvodnje i plasmana ŠDS;
- ✓ zaposlenost vlastitih kapaciteta i osoblja;
- ✓ realizovan investicioni program;
- ✓ poslovi izrade novih ŠPO tekli su prema utvrđenoj dinamici;
- ✓ izvršen je upis u Registar proizvođača sadnog materijala;
- ✓ zdravstveno stanje šuma je na zadovoljavajućem nivou;
- ✓ izvršeni su radovi biološke obnove šuma;
- ✓ potvrđeni su FSC certifikati i nastavljen proces certifikacije preostalih šuma;
- ✓ ostvaren je pozitivan finansijski rezultat.

Na poslovni rezultat značajan uticaj imali su:

- upravljanje prodajom i aktivna politika cijena drvnih sortimenata u uslovima opšte ekonomske krize i nestabilnosti finansijskih tržišta posebno u euro zoni;
- rješavanje problema na području vodozaštite u šumi i šumskom zemljištu u lokalnim zajednicama Tuzlanskog kantona;
- implementacija Zakona o proglašenju dijela planine „Konjuh“ zaštićenim pejzažom iz dijela obaveza kao korisnika, te učešće u izradi nacrtu Prostornog plana Područja posebnih obilježja ZP „Konjuh“;
- nepostojanje zakonske regulative u oblasti šumarstva, a potom donošenje kantonalnog ZOŠ sa početkom primjene 10.08.2012.godine;
- monitoring zdravstvenog stanja šuma u pogledu brojnosti štetnih insekata;
- aktivnosti na održanju FSC certifikata i nastavak certifikacije ostalih šuma na području TK;
- realizacija investicionog programa i izrada dvije ŠPO;
- nepovoljne vremenske prilike tokom zime koje su imale karakter elementarne nepogode, a zatim borba protiv šumskih požara tokom izuzetno sušnog i dugog ljetnog perioda.

3. UZGAJANJE I ZAŠTITA ŠUMA

3.1. Šumsko uzgojni radovi

Šuma kao prirodni resurs predstavlja ogroman značaj za društvo i ekonomiju države uopšte. Osim što osigurava sirovinu za industriju i obezbjeđuje različite oblike biomase za proizvodnju energije, obezbjeđuje brojna radna mjesta, pruža prostor za odmor i rekreaciju, čuva prirodna staništa, održava režime voda i njihove prirodne cikluse, pozitivno utiče na klimu i sl, te je unapređenje vrijednosti osnovnih funkcija šume:

- ekološka,
- ekonomska,
- socijalna, i
- kulturno-istorijska, temeljni zadatak u gospodarenju šumama.

Osnovne funkcije šume Preduzeće nastoji očuvati i unaprijediti kroz aktivnosti gospodarenja šumama, što podrazumijeva održavanje i unapređenje dugoročnog zdravstvenog stanja šuma i diverziteta šumskih sistema.

U cilju održanja kontinuiteta prihoda i produkcije, naročita pažnja se posvećuje obnavljanju i uzgajanju šuma. Prioritet je prirodna obnova šumskih sastojina, a površine koje nemaju uslove za prirodnu obnovu obnavljaju se vještačkim putem.

Da bi se novopodignute kulture održale i uzgojile do uzgojnog oblika šume, potrebno je puno stručnog rada i materijalnih sredstava.

Dinamika izvođenja šumsko-uzgojnih radova u 2012.godini je uobičajeno utvrđena omjerom 30:70% na proljetnu i jesenju sezonu izvođenja radova na novom pošumljavanju i popunjavanju, dok je glavovina radova njege i čišćenja obavljena u ljetnim mjesecima. Na priloženim tabelama 1., 1.a., 1.I., 1.I.a., 1.II. i 1.II.a. prikazani su podaci o ukupno ostvarenim šumsko uzgojnim radovima po vrstama, kategoriji šuma i po opštinskim područjima u 2012.godini u odnosu na planirani obim godišnjih radova biološke obnove šuma proisteklih iz obaveze po Zakonu o šumama TK i ŠPO-a.

U 2012.godini planirano je i izvršeno:

- Novo pošumljavanje sadnjom sadnicama na površini od 83,30 ha, a izvršeno je na površini od 87,14 ha ili 104,6% u odnosu na plan, od čega u visokim šumama 51,14 ha, u izdanačkim šumama 25,50 ha i goletima i šibljacima 10,50 ha;

Od toga:

- ŠG „Konjuh“ izvršilo je obavezu 21,64 ha, ili 120 %;
- ŠG „Sprečko“ izvršilo je obavezu 54,70 ha, ili 100 %;
- ŠG „Majevičko“ izvršilo je obavezu 7,80 ha, ili 100 %;
- ŠG „Vlaseničko“ izvršilo je obavezu 3,00 ha, ili 100 % u odnosu na plan.

- Pored sadnje sadnicama, sjetvom sjemena ili pripremom tla za prirodnu obnovu planirano je da se tretira 143,20 ha, a izvršeno je na površini 36,60 ha (lišćari), (tabele 1. i 1.a.).

(Planom poslovanja za 2012.godinu bilo je predviđeno da će se, ako godina bude godina punog uroda sjemena, izvršiti priprema zemljišta za prirodno podmlađivanje na području ŠPP „Majevičko“ na 90 ha površine. Kako 2012.godina nije na tom području bila godina punog uroda sjemena, obaveza se prenosi u narednu poslovnu godinu, dok su radovi pošumljavanja sadnim materijalom izvršeni u visini planiranih).

Ukupno pošumljavanje i priprema tla u ha:

ŠUMSKA GAZDINSTVA	Pošumljavanje			Indeksi	
	Ostv. 2011.	Plan 2012.	Ostv. 2012.	4/2	4/3
1	2	3	4	5	6
„Konjuh“	29,55	26,50	23,64	80	89
„Sprečko“	77,50	98,00	88,70	114	91
„Majevičko“	56,50	97,80	7,80	14	8
„Vlaseničko“	4,00	4,20	3,60	90	85
Ukupno	167,55	226,50	123,74	74	55

- Popunjavanje prirodnog podmlatka i šumskih kultura na osnovu izvršene kolaudacije pošumljavanja izvršenog 2010.godine planirano je na površini od 30,27 ha, a izvršeno je na površini 27,39 ha ili 90% u odnosu na planirano (tabele 1.I. i 1.I.a.).

Od toga:

- ŠG „Konjuh“ izvršilo je 9,53 ha, ili 71 %,
- ŠG „Sprečko“ izvršilo je 15,36 ha, ili 107 %,
- ŠG „Majevičko“ izvršilo je 2,15 ha, ili 100 %,
- ŠG „Vlaseničko“ izvršilo je 0,35 ha, ili 100 %.

- Okopavanje, čišćenje šumskih kultura i sastojina iz prirodne obnove i prorede u kulturama planirano je na površini od 677,20 ha, a rezultati izvršenja su 436,27 ha okopavanja i čišćenja i 208,80 ha proreda što čini ukupno 645,07 ha ili 95,25% od planiranog (tabele 1.II. i 1.II.a.).

Ostali šumsko uzgojni radovi u ha:

ŠUMSKA GAZDINSTVA	Ostali ŠUR			Indeksi	
	Ostv. 2011.	Plan 2012.	Ostv. 2012.	4/2	4/3
1	2	3	4	5	6
„Konjuh“	181,10	146,50	157,87	87	108
„Sprečko“	207,69	228,50	183,50	88	80
„Majevičko“	154,04	220,20	221,70	144	101
„Vlaseničko“	100,20	82,00	82,00	82	100
Ukupno	643,03	677,20	645,07	100	95

3.2. Upis u Registar proizvođača šumskog, odnosno hortikulturnog sadnog materijala i registracija sjemenskih objekata

U skladu sa članom 34. Zakona o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja (Službene novine FBiH, broj 71/05), sadni materijal mogu proizvoditi pravna lica koja su upisana u Registar proizvođača šumskog, odnosno hortikulturnog sadnog materijala. Preduzeće je u izvještajnoj godini provelo aktivnosti na ispunjavanju uslova za upis u navedeni registar.

Ispunjavanjem svih potrebnih uslova od strane Preduzeća, Rješenjem Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva br. **UP-I-07-26-894/12 od 09.05.2012.** godine odobren je upis u Registar proizvođača šumskog i hortikulturnog sadnog materijala JP „Šume TK“ dd Kladanj za slijedeće vrste:

Redni broj	Vrsta sadnog materijala	Kategorija
1	Jela (<i>Abies alba</i> Mill.)	Normalne sadnice
2	Obična smrča (<i>Picea abies</i> L.)	Normalne sadnice
3	Bodljikava smrča (<i>Picea pungens</i> Engelm.)	Normalne sadnice
4	Bijeli bor (<i>Pinus silvestris</i> L.)	Normalne sadnice
5	Crni bor (<i>Pinus nigra</i> Arnold)	Normalne sadnice
6	Evropski ariš (<i>Larix decidua</i> Mill.)	Normalne sadnice
7	Vrste roda (<i>Juniperus</i>)	Normalne sadnice
8	Vrste roda (<i>Thuja</i>)	Normalne sadnice
9	Vrste roda (<i>Chamaecyparis</i>)	Normalne sadnice

Također, u skladu sa Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i gmlja („Službene novine FBiH“, broj 71/05), Federalno ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede **odobrilo** je JP „Šume TK“ dd Kladanj Upis u Registar trinaest objekata za proizvodnju sjemena na području ŠPP „Konjuh“ Kladanj.

Ovo je tek prvi korak u proizvodnji kvalitetnog sjemena i ispunjavanju zakonskih obaveza vezanih za sjemenske objekte, a nakon izdvajanja i proglašenja sjemenskih objekata pristupa se veoma obimnom, složenom i stručnom poslu, koji će biti podijeljen u više faza. Stoga je u izvještajnoj godini urađen *Dinamički plan rada za 2013. godinu*, koji je usvojen od strane Uprave Preduzeća.

Sjemenski objekti za proizvodnju sjemena podliježu u toku vegetacije dva puta obaveznom stručnom pregledu koji obavlja ovlaštena ustanova. Preduzeće je u izvještajnoj godini sa Šumarskim fakultetom u Sarajevu, kao ovlaštenom ustanovom, sklopilo Ugovor o vršenju stručnog pregleda nad proizvodnjom sjemena i sadnog materijala.

3.3. Zaštita i čuvanje šuma

Ugovorom iz 2004.godine o prenosu poslova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem na području TK između Kantonalnog ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i JP „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj, poslovi čuvanja i zaštite šuma preneseni su na Preduzeće, mada je Zakonom bilo predviđeno da se ti poslovi obavljaju na nivou Kantonalne uprave za šumarstvo. Posebnim sporazumom bilo je predviđeno učešće u sufinansiranju tih poslova od strane Ministarstva.

Krajem 2009.godine presudom Ustavnog suda FBiH došlo je do prestanka primjene Zakona o šumama, a oblast šumarstva je privremeno do donošenja novog zakona uređena Uredbom o šumama Vlade FBiH, te je zaštita šuma i dalje ostala u nadležnosti Preduzeća, a Vlada TK se Sporazumom obavezala izmirivati ukupne troškove na zaštiti šuma po isteku svakog kvartala.

Odlukom Ustavnog suda počev od 06.12.2011.godine prestala je primjena i Uredbe o šumama, te je oblast šumarstva u Federaciji BiH ostala bez pravne regulative, a početkom avgusta 2012.godine stupio je na snagu kantonalni Zakon o šumama kao privremeno rješenje do donošenja Zakona na Federalnom nivou, a poslovi čuvanja i zaštite šuma ostali su u sastavu preduzeća još godinu dana od dana stupanja na snagu Zakona, uz obavezu refundacije troškova od strane Ministarstva.

U skladu sa potpisanim Sporazumom o obavljanju poslova čuvarske službe za 2012.godinu i finansiranju troškova čuvarske službe br. 04/1-427566/12, Preduzeće je po kvartalima situiralo nastale troškove za 2012.godinu. Vlada TK, odnosno Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu nije izvršavalo preuzetu obavezu po navedenom sporazumu u pogledu plaćanja troškova čuvarske službe na zaštiti šuma. Za

2012.godinu urađen je Zapisnik br. 04-1-službeno/12 od 27.12.2012.godine o izvršenom pregledu i utvrđenom stanju realizacije Sporazuma po kome Vlada TK treba da donese Odluku o plaćanju obaveze za 2012.godinu u iznosu od 882.649,55 KM.

Na osnovu ispostavljenih situacija i priznatih troškova čuvarske službe za 2012. godinu, do momenta pisanja ovog izvještaja Vlada TK nije uplatila pomenuta sredstva, zbog čega je dovedena u pitanje finansijska stabilnost preduzeća u zimskom periodu.

S ciljem očuvanja i unaprjeđenja šumskog ekosistema sa svim njegovim vrijednostima i u 2012.godini provođene su sve propisane mjere i aktivnosti iz oblasti integralne zaštite šuma. Na očuvanju zdravstvenog stanja šuma aktivnosti su se odvijale u preventivnim i represivnim mjerama borbe protiv insekata i biljnih bolesti uz svakodnevni nadzor nad zdravstvenim stanjem šuma, kao i zaštitom šuma i šumskog zemljišta od požara, protupravnog prisvajanja, krađe, bespravne sječe i sl.

Izrađeno je i usvojeno 180 projekata i 11 aneksa projekata sanitarnih sječa četinarara i lišćara u cilju unaprjeđenja zdravstvenog stanja šuma i sprečavanja širenja insekata i biljnih bolesti.

Postavljeno je 114 klopki sa feromonskim mamcima za potkornjake smrče i borova na šumsko privrednim područjima „Konjuh“ (35) i „Sprečko“ (79 klopki) za kontrolu brojnosti populacija i suzbijanja istog na području državnih šuma.

Kao i prethodnih godina, posebna pažnja posvećena sprečavanju bespravnih sječa i kontroli prometa drveta.

U cilju kvalitetnog provođenja zaštite šuma Uprava preduzeća je pratila provođenje procedura monitoringa zaštite šuma.

3.4. Zaštita šuma od požara

Zaštita šuma od požara kao segment integralne zaštite šuma, u izvještajnoj godini izvršavana je prema planiranim aktivnostima i mjerama iz Plana zaštite od požara za 2012.godinu, sa posebnim akcentom na preventivnim mjerama zaštite.

Međutim, pored preduzetih preventivnih mjera zbog pogodnih vremenskih prilika za izbijanje požara u mjesecu martu i junu, zatim naročito avgust i septembar, zabilježen je udvostručen broj požara u odnosu na prethodnu godinu. Na području državnih šuma ukupno je registrovano 100 požara, od čega 97 niskih (prizemnih) i 3 visoka požara koji su zahvatili površinu od 1.137,06,36 ha (na području ŠG „Konjuh“ 20 niskih požara sa 170,26 ha površine, na području ŠG „Sprečko“ 67 požara sa 547,0 ha površine, ŠG „Majevičko“ 8 požara na 407,80 ha površine od čega 400,50 ha minirane površine u Šumariji Čelić i ŠG „Vlaseničko“ 5 požara na 12,0 ha površine). U visokim četinarskim šumama opožareno je 181,80 ha, u visokim lišćarskim šumama 378,00 ha, u visokim mješovitim šumama 493,76 ha, dok je u niskim izdanačkim šumama opožareno 69,30 ha i 14,31 ha neobraslih površina.

(Kao uporedbu ističemo podatak da je prethodne godine površina zahvaćena požarom iznosila 96,65 ha od 40 ukupno registrovanih požara tokom 2011.godine).

Požari su pričinili štetu koja je procijenjena na iznos od 4.491.584 KM, a troškovi gašenja iznosili su 84.570 KM.

Kao prevencija putem elektronskih medija koji pokrivaju područje kantona, emitovana su upozorenja građanima o pojačanoj kontroli zaštite šuma i objekata od požara.

3.5. Stručni poslovi gospodarenja privatnim šumama

Ugovorom o prenošenju stručnih poslova u pogledu gospodarenja privatnim šumama broj 04-26-10127/04 od 20.07.2004. godine između Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona i Javnog preduzeća „Šume Tuzlanskog kantona“ dioničko društvo Kladanj koji je zasnovan na odredbama člana 47. stav 2. tada važećeg Zakona o šumama (Sl. novine F BiH, br. 20/02 i 29/03), Ministarstvo je

prenijelo stručne poslove gospodarenja privatnim šumama na području Tuzlanskog kantona na Javno preduzeće.

Poslovi koji su Ugovorom preneseni sastoje se od doznake, primanja i premeravanja, izdavanja otpremnog iskaza, planiranja šumsko-uzgojnih radova, čuvanja i zaštite šuma, izrade projekata za izvođenje i njihovu realizaciju.

Realizacija Ugovora počela je u prvoj polovini 2005.godine, izvršeno je preuzimanje dokumentacije i zaposlenika iz Opštinskih službi koji su do tada obavljali poslove privatnih šuma.

Financijska sredstva za obavljanje poslova gospodarenja privatnim šumama obezbjeđuju se budžetom Tuzlanskog kantona, a visina troškova i način finansiranja utvrđeni su Sporazumom između ugovornih strana broj 04-14-1808/05 od 10.02.2005. godine.

Stručni poslovi gospodarenja privatnim šumama na području Tuzlanskog kantona obavljaju se u okviru posebne Službe za Privatne šume organizovane u okviru Sektora tehničkih poslova direkcije Preduzeća, a računovodstveno se prate kao posebna organizaciona jedinica.

Služba je organizovana na teritorijalnom principu sa tri revira i šesnaest čuvarskih reona formiranih na osnovu površine šuma, nastanjenosti, komunikacijske otvorenosti, administrativnih granica katastarskih opština i drugih kriterija.

4. UREĐIVANJE ŠUMA I PROJEKTOVANJE

4.1. Uređivanje

Na području uređivanja šuma i projektovanja u izvještajnom periodu urađeni su slijedeći poslovi:

- Izvršeno je planiranje sjekoreda za 2013.godinu;
- Kontrola realizacije Izvedbenih projekata za izvođenje radova u šumarstvu;
- Provođenje postupka odabira najpovoljnijeg ponuđača i ugovaranje izrade ŠPO za ŠPP „Konjuh“.

4.2. Certificiranje šuma¹

SGS QUALIFOR izvršio je od 23.04. – 24.04.2012.godine procjenu (supervizijski pregled) gospodarenja šumama koje su predmet certifikacije. Provjera certifikata je izvršena po metodologiji koja se koristi kod FSC-a i po kojoj je vršena predprocjena u 2010. te glavna procjena u 2011.godini, a učestvovali su tim za certificiranje i zaposlenici preduzeća.

Preduzeće je dobilo pozitivan Izvještaj o izvršenoj procjeni - superviziji i cetifikat FSC (The Forest Ste-wardship Council) broj:SGS-FM /COC-008953 sa rokom važenja od 05.08.2011. do 04.08.2016.godine je produžen do sljedeće provjere, a kojih ima ukupno četiri u periodu važenja certifikata.

Ciljevi projekta certifikacije su:

- ✓ potvrditi stogodišnju tradiciju održivog gazdovanja šumama,
- ✓ unaprijeđenje performansi u poslovanju preduzeća

Čizrnica
odgovornog
šumarstva

¹ *Certificiranje gospodarenja šumskim resursima je procedura u kojoj neovisna institucija za certificiranje izdaje preduzeću šumarstva pismenu potvrdu – certifikat da su performanse gospodarenja, koje se provode na određenom šumskom području usklađene sa unaprijed definiranim, međunarodno priznatim standardima*

- ✓ približiti šumu kao ekosistem široj populaciji stanovništva,
- ✓ zadovoljenje sve većih socio-ekoloških zahtjeva,
- ✓ izdvojiti i zaštititi površine šuma visoke zaštitne vrijednosti,
- ✓ zadovoljiti zahtjeve kupaca šumskih drvnih sortimenata za certificiranim drvetom,
- ✓ održati i povećati konkurentske sposobnosti preduzeća.

U cilju što kvalitetnije pripreme za realizaciju postavljenih zadataka u projektu i potpisanog pisma namjere za certificiranje preostalih državnih šuma TK održana je radionica dana 14. i 15. 03. 2012.godine u motelu Zlača kod Banovića.

Tema radionice: Pripremne i trening aktivnosti na certificiranju gospodarenja šumama po FSC modelu i certificiranje drvoprerađivačkih firmi za dobijanje COC certifikata.

Realizacijom potpisanog pisma namjere JP „Šume TK“ DD Kladanj će postati član **Globalne trgovinske mreže za šumarstvo** (The global forest and trade network – GFTN).

WWF (World Wide Fund for Nature) je pokrenuo projekat Globalne trgovinske mreže za šumarstvo sa zadatkom da promovira dobre prakse u gazdovanju šumama.

Globalna trgovinska mreža je tržišno orijentiran instrument koji ima za cilj da:

- kroz svoju primjenu nastoji da eliminiše ilegalne proizvode u šumarstvu (bilo da je riječ o drvnim ili ne drvnim šumskim proizvodima) i da postakne unapređenje u gazdovanju šumama;
- koristi pristup korak po korak kako bi se unaprijedilo odgovorno gazdovanje šumama i unaprijedilo trgovinsku politiku;
- olakšava trgovinske veze i partnersva unutar poslovnih okvira;
- pruža strukturalnu potporu kako bi preduzeće na jedan vjerodostojan način kroz verifikaciju i kontrolu trećih nezavisnih stranaka dobilo FSC certifikat.

4.3. Zaštićeno područje dijela planine „Konjuh“

Donošenjem Zakona o osnivanju JU Zaštićeni pejzaž „Konjuh“ (Službene novine TK broj 6/11 od 30.04.2011.godine) upravljanje Zaštićenim pejzažom je povjereno JU Zaštićeni pejzaž „Konjuh“ koja je počela sa radom u drugoj polovini decembra 2011. godine, a do tada je Preduzeće kao privremeni upravitelj na osnovu ugovora izvršavalo predviđene obaveze iz Zakona o proglašenju dijela planine „Konjuh“ zaštićenim pejzažom „Konjuh“.

U skladu sa Zakonom o proglašenju dijela planine „Konjuh“ zaštićenim pejzažom „Konjuh“ (Službene novine TK broj 13/09), šumsko-uzgojne radove, sječu stabala uzgojno-sanitarnog karaktera u cilju očuvanja i unapređenja zdravstvenog stanja, kao i sječu stabala u skladu sa ŠPO u zaštićenim zonama A, B i C vrši preduzeće. Preduzeće je o svim aktivnostima unutar ZP „Konjuh“ blagovremeno podnosilo izvještaje upravitelju, a upravitelj o svim aktivnostima podnosi izvještaje Ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okolice TK.

4.4. Planiranje i projektovanje

U izvještajnoj godini pristupljeno je pripremanju za ugovaranje poslova izrade ŠPO za ŠPP „Konjuh“ (postojeća ŠPO ističe 31.12.2013.godine). Urađen je projektni zadatak, raspisan javni poziv i izvršen odabir najpovoljnijeg izvođača radova (projektantska kuća „Wald projekt“ iz Bosanske Krupe).

U toku godine rađeni su terenski radovi na prikupljanju taxacionih podataka kao i vršenje nadzora nad prikupljenim taxacionim podacima putem vlastitog osoblja uz koordinaciju profesora sa Šumarskog fakulteta iz Sarajeva po osnovu potpisanog Ugovora.

Okončani su radovi na izradi ŠPO za ŠPP „Sprečko“ i u prvoj polovini 2013. godine očekuje se konačno usvajanja iste.

Realizacijom dugoročnih planova gospodarenja (ŠPO-a), tokom godine urađeno je u skladu sa propisanom procedurom usvojeno projekata za izvođenje radova u šumarstvu:

Vrsta sječe	Br.proj.	Doznačena masa krupnog drveta m ³		
		Četinari	Lišćari	Ukupno
Redovne	42	74.575	121.796	196.371
Sanitarne	191	2.893	29.416	32.309
Ukupno	233	77.468	151.212	228.680

5. PROIZVODNJA I REALIZACIJA PROIZVODA ŠUMARSTVA

U skladu sa dugoročnim i kratkoročnim planovima, ekonomska funkcija šume osigurava kontinuitet prihoda neophodnog za obavljanje osnovne djelatnosti preduzeća.

Na posebnim tabelarnim pregledima prikazani su planirani i ostvareni podaci izvršenja fizičkog obima proizvodnje po vrstama sječa i fazama rada naturalno i vrijednosno po šumskim gazdinstvima, zbirno za Preduzeće kao cjelinu i po opštinskim područjima gdje se prostiru državne šume, u skladu sa Zakonom o šumama.

5.1. Faza I – Sječa i izrada drvnih sortimenata

Ukupne sječe bruto drvene mase u 2012.godini izvršene su u količini od 228.521 m³ što je za 25.374 m³ ili 10% manje od planiranih, dok je u uporedbi sa istim periodom prethodne godine obim sječa veći za 2% ili za 4.559 m³ bruto drvene mase.

Ukupna sječa bruto drvene mase u m³:

ŠUMSKA GAZDINSTVA	Sječa bruto mase			Indeksi	
	Ostv. 2011.	Plan 2012.	Ostv. 2012.	4/2	4/3
1	2	3	4	5	6
„Konjuh“	111.165	128.747	116.219	105	90
„Sprečko“	68.971	73.337	70.396	102	96
„Majevičko“	29.748	34.543	25.624	86	74
„Vlaseničko“	14.078	17.268	16.282	116	94
Ukupno	223.962	253.895	228.521	102	90

Od ukupno posječene bruto drvene mase izrađeno je 192.326 m³ neto drvene mase što je za 21.881 m³ manje od planiranog ili 10%, dok je u uporedbi sa prethodnom godinom izrađeno više 2.258 m³ drvnih sortimenata ili za 1,2%.

Proizvodnja drvnih sortimenata u redovnim (industrijskim) sječama m³:

ŠUMSKA GAZDINSTVA	Sječa i izrada neto drvena masa			Indeksi	
	Ostv. 2011.	Plan 2012.	Ostv. 2012.	4/2	4/3
1	2	3	4	5	6
„Konjuh“	81.644	92.228	84.427	103	92
„Sprečko“	46.171	50.585	47.352	103	94
„Majevičko“	22.293	24.459	19.826	89	81
„Vlaseničko“	9.052	9.150	9.697	107	106
Ukupno	159.160	176.422	161.302	101	91

Pregled pokazuje da je podbačaj plana sječe i izrade šumskih drvnih sortimenata u redovnim sječama za 15.120 m³ neto drvne mase ili za 9%, a u uporedbi sa prethodnom godinom izrađeno je više 2.142 m³ ili 1,35%.

5.2. Faza II - Izvoz i iznos drvnih sortimenata od panja na međustovarište

U izvještajnoj godini ukupno je izvezeno 157.124 m³ neto drvne mase ili 85% u odnosu na plan, a u odnosu na prethodnu godinu izvoz je veći za 6.158 m³ ili za 4%.

ŠUMSKA GAZDINSTVA	I Z V O Z			Indeksi	
	Ostvareno 2011.	Plan 2012.	Ostvareno 2012.	4/2	4/3
1	2	3	4	5	6
„Konjuh“	83.691	100.711	81.537	97	81
„Sprečko“	39.353	50.585	42.975	109	85
„Majevičko“	19.500	24.459	22.867	117	93
„Vlaseničko“	8.422	9.150	9.745	116	107
Ukupno	150.966	184.905	157.124	104	85

5.3. Faza III – Otprema (realizacija) drvnih sortimenata

Na posebnim tabelama prikazano je zbirno ostvarenje plana realizacije drvnih sortimenata za 2012.godinu za Preduzeće i po poslovnim jedinicama iz ukupnih sječa količinski i vrijednosno sa ostvarenim prosječnim prodajnim cijenama i kvalitetnom strukturom po vrsti drveta, zatim odvojeno realizacija iz redovnih i realizacija iz ostalih sječa količinski i vrijednosno sa planiranim i ostvarenim prosječnim cijenama i planiranom i ostvarenom kvalitetnom strukturom.

Takođe je na posebnoj tabeli prikazana ukupna vrijednost realizacije od drveta po opštinama sa iskazanim vrijednostima drveta na panju kao osnovici za obračun naknade za korištenje šuma sa visinom obračunate naknade prema Zakonu o šumama.

Ukupna realizacija (otprema) drvnih sortimenata na nivou Preduzeća u 2012. godini izvršena je u količini 193.716 m³ ili 90% od planirane, a u istoj četinari su zastupljeni sa 52.661 m³ ili 27% dok lišćari čine 141.055 m³ ili 73%.

Ako posmatramo redovne (industrijske) sječe, izvršenje plana realizacije iznosi 90%, a uporedbu sa prethodnom godinom i planom po vrsti drveta i po gazdinstvima sagledat ćemo iz kraćeg pregleda realizacije i to:

Šumska gazdinstva	Ostvareno 2011.	Plan 2012.	Ostvareno 2012.	Indeksi	
				4/2	4/3
1	2	3	4	5	6
1. K o n j u h	81.144	92.228	81.336	100	88
- četinari	45.462	48.716	41.951	92	86
- lišćari	35.683	43.512	39.385	110	91
2. S p r e č k o	39.599	50.585	44.300	112	88
- četinari	8.497	7.306	7.111	84	97
- lišćari	31.102	43.279	37.189	120	86
3. M a j e v i č k o	19.500	24.459	22.866	117	93
- četinari	0	315	464	0	147
- lišćari	19.500	24.144	22.402	115	93
4. V l a s e n i č k o	8.439	9.150	9.469	112	103
- četinari	1.390	1.069	1.103	79	103
- lišćari	7.049	8.081	8.366	119	104
U k u p n o	148.682	176.422	157.971	106	90
- četinari	55.349	57.406	50.629	91	88
- lišćari	93.334	119.016	107.342	115	90

Na narednom pregledu daćemo uporedbu ostvarene kvalitetne strukture iz industrijskih sječa sa prethodnom godinom i planiranim veličinama zbirno za Preduzeće sa indeksima sortimentnog napada:

Vrsta drveta	Ostvareno 2011.		Plan 2012.		Ostvareno 2012.		Indeksi	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	7/3	7/5
							%	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Trupci četinarara	40.495	73,16	43.201	75,26	36.410	71,92	98	96
Rudno četinarara	5.723	10,34	7.544	13,14	5.577	11,02	107	84
Celulozno	9.131	16,50	6.661	11,60	8.642	17,06	103	147
Svega četinarara	55.349	100,00	57.406	100,00	50.629	100,00	0	0
Trupci liščara	46.953	50,31	52.664	44,25	50.626	47,16	94	107
Rudno liščara	161	0,17	607	0,51	795	0,74	435	145
Celulozno liščara	0	0	1.719	1,44	0	0	0	0
Ogrevno drvo	46.220	49,52	64.026	53,80	55.921	52,10	105	97
Svega liščara	93.334	100,00	119.016	100,00	107.342	100,00	0	0
Sveukupno	148.682	0	176.422	0	157.971	0	0	0

Komparacijom podataka o ostvarenoj realizaciji iz prednje tabele sa prethodnom godinom, primjetan je pad zastupljenosti trupaca četinarara i porast zastupljenosti manje vrijednih sortimenata četinarara u odnosu na prethodnu godinu (povećano je učešće celuloznog drveta sa 16,50% prethodne na 17,06% tekuće godine, a rudno drvo sa 10,34% prethodne na 11,02% tekuće godine). Trupci četinarara plasirani drvoprerađivačkim kapacitetima učestvuju sa 71,92% (prethodne godine 73,16%), a planirano učešće ovih sortimenata je 75,26%.

Kod liščara je struktura povoljnija u odnosu na plan, oblovina za industrijsku preradu učestvuje sa 47,9%, a učešće ogrevnog drveta je 52,1% (planirani odnosi su 44,76% oblovina i 55,24% celulozno i ogrevno drvo). U odnosu na prethodnu godinu ostvarena kvalitetna struktura neto mase liščara je nešto nepovoljnija, a plasman celuloznog drveta kao standardizovanog sortimenta ne postoji zbog nerada industrijskih kapaciteta za preradu celuloze i tvornica ploča. Najveći dio celuloznog drveta po standardu se plasira na domaćem tržištu kao ogrevno drvo po cijenama znatno nižim od cijena celuloznog drveta po cjenovniku.

6. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

6.1. Prihodi

Ukupan prihod Preduzeće stiže prodajom učinaka na domaćem tržištu i iz ostalih izvora. U 2012.godini ukupan prihod je ostvaren u iznosu od 17.134.139 KM što je 95,74% u odnosu na planirani, a u odnosu na prethodnu godinu prihodi su porasli za 3,48% ili za 577.113 KM.

Struktura prihoda komparirana sa ostvarenjem u predhodnoj godini i planom za 2012.godinu je slijedeća:

Opis	Ostvar. 2011.		Plan 2012.		Ostvar. 2012.		Indeksi	
	KM	%	KM	%	KM	%	6/2	6/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Prih.od prod.robe 60	411	-	400	-	495	-	120	124
Prih. od prod.učin. 61	14.025.562	84,71	15.685.550	87,65	14.447.648	84,32	103	92
Ostali posl.prihodi 65	2.508.810	15,15	2.209.920	12,35	2.646.448	15,45	105	120
Finans.prihodi 66	258	-	600	-	14.043	0,08	-	-
Ostali prihodi 67	21.985	0,13	0	-	25.505	0,15	116	-
Ukupno prihodi	16.557.026	100,0	17.896.470	100,0	17.134.139	100,0	103	96

6.1.1. Obrazloženje prihoda

- ✓ Prihodi od prodaje robe (grupa 60) su prihodi ostvareni u kafe kuhinji 495 KM.
- ✓ U prihodima od prodaje učinaka na domaćem tržištu (grupa 61) su prihodi od prodaje drvnih sortimenata 14.408.860 KM, prihod od prodaje usluga 29.144 KM, prihod od prodaje zaplijenjene drvene mase 5.431 KM, prihod od prodaje kamena 2.329 KM, prihod od prodaje sadnog materijala 350 KM i ostali nepomenuti prihodi 1.534 KM.
- ✓ Ostali poslovni prihodi (grupa 65) sastoje se od:
  - prihoda od sufinansiranja rada pripravnika od strane Federalnog zavoda za zapošljavanje iz decembra 2011.godine 3.000 KM;
  - prihoda od sufinansiranja poslova zaštite šuma od strane Kantonalne uprave za šumarstvo Tuzla u iznosu od 2.232.650 KM (zaštita državnih šuma 1.719.794 KM i privatne šume 512.856 KM);
  - prihoda od zakupnina za poslovni prostor 19.183 KM;
  - prihoda od donacija koje se direktno priznaju u ukupan prihod 14.800 KM (obračunati tekući dio donacija u stalnoj imovini iz ranijih godina u visini obračunate tekuće amortizacije za tu imovinu);
  - prihodi od otpisanih ostalih obaveza 10 KM;
  - prihodi od naplaćenih šteta na imovini 6.240 KM;
  - prihodi od naplaćenih šumskih šteta 17.128 KM;
  - prihodi od naplaćenih kazni od radnika 12.393 KM;
  - prihodi od tenderske dokumentacije 4.735 KM.
- ✓ Finansijski prihodi (grupa 66) je prihod od kamata na sredstva po viđenju 1.120 KM i kamate iz kupoprodajnih odnosa 12.923 KM.
- ✓ Prihodi u grupi 67 su prihod od prodaje rashodovanih stalnih sredstava 9.742 KM, prihod od naplaćenih prethodno otpisanih potraživanja 9.799 KM i prihod od otpisanih obaveza 5.965 KM.

6.2. Rashodi

Ukupni rashodi za 2012.godinu iznose 17.051.756 KM i u odnosu na planirane manji su za 563.464 KM ili za 3,3%, dok su u odnosu na prethodnu godinu porasli za 4,1%.

Struktura rashoda poslovanja komparirana sa ostvarenjem u prethodnoj godini i planom za 2012.godinu je slijedeća:

Opis	Ostvar. 2011.		Plan 2012.		Ostvar. 2012.		Indeksi	
	KM	%	KM	%	KM	%	6/2	6/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Mater.troškovi 51	1.566.059	9,66	1.737.230	9,86	1.590.784	9,36	102	92
Trošk. plaća i dr.pr. 52	9.928.861	61,23	10.479.460	59,49	10.399.762	61,21	105	99
Trošk.proizv.usl. 53	3.208.671	19,79	3.873.350	21,99	3.622.940	21,32	113	94
Amortizacija 54	394.707	2,43	409.220	2,32	534.428	3,15	135	131
Nematerijalni troš. 55	1.005.392	6,20	1.025.960	5,83	684.514	4,03	117	67
Finansijski rashodi 56	71.213	0,44	90.000	0,51	99.546	0,59	140	111
Ostali rashodi 57,58	40.124	0,25	0	0	58.115	0,34	145	-
Ukupno	16.215.027	100,00	17.615.220	100,0	16.990.089	100,00	105	96
Uticao vrij.zaliha 59	159.527	-	0	-	61.667	-	39	-
Ukupno rashodi	16.374.554	-	17.615.220	-	17.051.756	-	104	97

Rashodi poslovanja obračunskog perioda iznose 16.990.089 KM, a zbog smanjenja vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda za 61.667 KM, ukupni rashodi za 2012.godinu su povećani za taj iznos i iznose 17.051.756 KM.

6.2.1. Obrazloženje rashoda

- ✓ Materijalni troškovi (grupa 51) sastoje se od:
  - utrošene sirovine i materijal 323.369 KM;
  - utrošena energija i gorivo 916.742 KM;
  - utrošeni rezervni dijelovi 190.048 KM;
  - otpis sitnog inventara, auto guma i HTZ opreme 160.131 KM.
- ✓ Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (grupa 52) sastoje se od:
  - troškovi bruto plaća 7.964.196 KM (redovne bruto plaće 7.877.193 KM, naknade plaća po osnovu druge koristi 36.086 KM, naknade plaće za rad u komisijama 50.917 KM),
    - troškovi naknada plaća 201.138 KM (naknada plaće za vrijeme bolovanja na teret poslodavca 192.261 KM, doprinosi na plaću za bolovanje na teret poslodavca 8.876 KM);
    - troškovi službenih putovanja u zemlji i inostranstvu sa troškovima prevoza i smještaja zaposlenih 3.059 KM;
    - troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih 2.137.670 KM (naknada za ishranu u toku rada 1.436.928 KM, naknada za prevoz na rad i sa rada 191.999 KM, regres za godišnji odmor 323.400 KM, otpremnine za odlazak u penziju 38.394 KM, jubilarne nagrade-osmomartovski pokloni 6.975 KM, troškovi sahrane 39.537 KM, novčana pomoć zbog teške bolesti ili invaliditeta 4.116 KM, izdaci za stimulativne otpremnine za prijevremeni odlazak u penziju 96.319 KM);
    - troškovi naknada članova odbora i komisija 44.080 KM (troškovi naknada članovima nadzornog odbora 28.942 KM, naknade članovima odbora za reviziju 9.647 KM, naknada odjelu za internu reviziju 5.490 KM);
    - troškovi naknada ostalim fizičkim licima 49.619 KM (ugovori o djelu i ugovori o privremenim i povremenim poslovima).
  - ✓ Troškovi proizvodnih usluga (grupa 53) sastoje se od:
    - troškova usluga na izradi i doradi učinaka 2.922.163 KM;
    - troškovi transportnih usluga 176.756 KM;
    - troškovi održavanja objekata i opreme 507.694 KM;
    - troškovi zakupnina 5.270 KM;
    - troškovi oglašavanja u medijima 320 KM i
    - troškovi pregleda sredstava rada i protivpožarnih aparata 10.737 KM.
  - ✓ Nematerijalni troškovi (grupa 55) sastoje se od:
    - troškova neproizvodnih usluga 151.329 KM (revizijske usluge, advokatske i bilježničke usluge, zdravstvene i veterinarske usluge, komunalne usluge, troškovi seminara i stručnog usavršavanja, usluge oglašavanja, usluge registra vrijednosnih papira i regulatorne agencije za komunikacije, troškovi policijske pratnje, usluge i troškovi gašenja požara, pranje auta i montaža guma i sl.);
    - troškova reprezentacije 36.518 KM;
    - troškova premija osiguranja stalnih sredstava i kolektivno osiguranje 30.024 KM;
    - troškova platnog prometa 9.955 KM;
    - troškova poštanskih i telekomunikacionih usluga 45.810 KM;
    - troškova poreza, naknada, taksi i drugih dažbina 379.139 KM (porez za zaštitu od nesreća 25.191 KM, vodni doprinos 25.191 KM, naknada za korištenje šuma 2% za budžet kantona 88.028 KM, 5% za budžete opština 220.069 KM, naknada za građevinsko zemljište 2.110 KM, porez na imovinu 3.534 KM, takse sudovima i drugim organima 14.416 KM i takse za isticanje firme 600 KM);
    - troškova članskih doprinosa 8.076 KM (kantonalna privredna komora i UŠIT); i
    - ostali nematerijalni troškovi 23.267 KM (troškovi registracije vozila, novine i časopisi, putarine i parkinzi, naknade šteta pravnim i fizičkim licima i sl.).
  - ✓ Finansijski rashodi (grupa 56) sastoje se:
    - rashodi kamata 43.040 KM;

-ostali finasijski rashodi 56.506 KM razlika kredita prema Vladi TK (objašnjeno u podnaslovu 6.8. kreditna zaduženost).

✓ Ostali rashodi (grupa 57) sastoje se:

- neispravljena vrijednost rashodovanih stalnih sredstava 8.412 KM;
- manjkovi po popisu 3.380 KM;
- rashodi po osnovu ispravke i otpisa vrijednosti potraživanja 426 KM;
- rashodi iz ranijih godina i naknade šteta 45.897 KM.

6.3. Dobit i raspodjela dobiti

Poslovanje u oblasti šumarstva neuporedivo je sa mnogim drugim oblastima privređivanja, gdje ostvarenje što većeg profita nije primarni cilj. Prethodnim Zakonom, Uredbom o šumama i aktuelnim Kantonalnim Zakonom o šumama je propisano da su „šume i šumska zemljišta temeljni prirodni resurs čije vrijednosti se manifestiraju kroz ekološke, socijalne i proizvodne funkcije šuma“. Šume su obnovljiv resurs čiji proces obnove je dugotrajan i zahtijeva velika ulaganja, što oblast šumarstva svrstava u red niskoakumulativnih grana.

Dobit u poslovanju je pozitivna razlika između zbira prihoda i zbira rashoda u okviru računovodstvenog razdoblja.

Dobit ili gubitak od poslovnih aktivnosti je razlika između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda.

Dobit ili gubitak od finasijske aktivnosti je razlika između finasijskih prihoda i finasijskih rashoda u računovodstvenom periodu.

Dobit ili gubitak redovne aktivnosti predstavlja dobit ili gubitak od poslovnih aktivnosti korigovan dobiti ili gubitkom od finasijskih aktivnosti.

Dobit ili gubitak po osnovu ostalih prihoda (dobici) i rashoda (gubici) je razlika između ostalih prihoda ili dobitaka i ostalih rashoda ili gubitaka.

Dobit ili gubitak od usklađivanja vrijednosti sredstava predstavlja razliku između prihoda od usklađivanja vrijednosti nematerijalnih i materijalnih sredstava i druge imovine i rashoda zbog umanjenja vrijednosti imovine.

Dobit ili gubitak neprekinutog poslovanja (pravna lica koja nastavljaju kontinuitet poslovanja) prije poreza predstavlja dobit ili gubitak od poslovnih aktivnosti korigovan za dobit ili gubitak od finasijskih aktivnosti, dobit ili gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda i dobit ili gubitak po osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava.

Neto dobit ili gubitak perioda čini dobit nakon oporezivanja. Neto dobit se raspoređuje u skladu sa Zakonom, Statutom i Pravilnikom o finasijskom poslovanju.

U 2012.godini prema prednjim definicijama, ostvarena struktura dobiti u poređenju sa prethodnom godinom je:

STRUKTURA	2012.	2011.	Index
Dobit od poslovnih aktivnosti	200.495	271.566	74
Gubitak od finasijskih aktivnosti	85.503	70.955	120
Dobit redovne aktivnosti	114.992	200.611	57
Gubitak po osnovu ost.prih.i ras.	25.912	18.139	143
Rash.zbog promjena rač.polit.	6.697	0	0
Dobit neprekinutog poslovanja	82.383	182.472	45
Porez na dobit neprekin.poslov.	10.795	23.045	47
Neto dobit perioda	71.588	159.427	45

Razlika između ukupnih prihoda i rashoda za 2012.godinu iznosi 82.383 KM i čini dobit u poslovanju (planirana dobit za 2012.godinu je 281.250 KM).

Po izmirenju poreza na dobit u iznosu 10.795 KM, neto dobit za raspoređivanje u skladu sa Zakonom iznosi 71.588 KM, a raspoređiće se 20% u zakonske rezerve iznos 14.318 KM, a razlika od 57.270 KM čini neraspoređenu dobit.

P R E G L E D
prihoda, rashoda i finansijskog rezultata za 2012.godinu

KONTO I NAZIV		Ostvareno	Plan	Ostvareno	INDEXI	
		2011.	2012.	2012.	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
PRIHODI						
601	PRIHODI OD PRODAJE ROBE NA DOM.TRŽIŠTU	411	400	495	120	0
611	PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA	14.025.562	15.685.550	14.447.648	103	92
650	PRIHODI OD PREMIJA, SUBVEN. POTICAJA I SL.	2.380.105	2.133.240	2.571.957	108	121
651	PRIHODI OD ZAKUPA	18.946	21.900	19.183	101	88
652	PRIHODI OD DONACIJA	26.768	25.780	14.800	55	57
659	OSTALI PRIHODI PO DRUGIM OSNOVAMA	82.991	29.000	40.508	49	140
661	PRIHODI OD KAMATA	258	600	14.043	0	0
670	DOBICI OD PRODAJE OPREME	9.967	0	6.732	68	0
675	DOBICI OD PRODAJE MATERIJALA	3.020	0	3.010	100	0
677	NAPLAĆENA PRETHODNO OTP.POTRAŽIVANJA	3	0	9.799	0	0
678	PRIHODI OD NAPLAĆENIH ŠTETA	1.095	0	0	0	0
679	PRIHODI OD OTPISANIH OBAVEZA	7.900	0	5.964	75	0
UKUPNO PRIHODI		16.557.026	17.896.470	17.134.139	103	96
RASHODI						
501	NABAVNA VRIJED.PRODATE ROBE	411	0	495	120	0
511	UTROŠENE SIROVINE I MATERIJAL	230.122	387.170	323.369	141	84
512	UTROŠENA ENERGIJA I GORIVO	859.728	911.870	916.742	107	101
513	UTROŠENI REZERVNI DIJELOVI	318.324	310.970	190.047	60	61
514	OTPIS SITNOG INVEN. AMBALAŽE I AUTO GUMA	157.474	127.220	160.131	102	126
520	TROŠKOVI BRUTO PLAĆA	7.868.341	8.102.220	7.964.196	101	98
521	TROŠKOVI NAKNADA PLAĆA	237.169	192.000	201.138	85	105
523	TROŠKOVI SLUŽB.PUTOVANJA ZAPOSLENIH	7.935	7.500	3.059	39	41
524	TROŠ.OST.PRIMANJA,NAKN.I MATER.PRAVA ZAP.	1.685.626	2.054.640	2.137.670	127	104
527	TROŠKOVI NAKNADA ODBORA, KOMISIJA I SL.	50.600	51.600	44.080	87	85
529	TROŠKOVI NAKNADA OSTALIM FIZ.LICIMA	79.190	71.500	49.619	63	69
530	TROŠKOVI USLUGA IZRADA I DORADE UČINAKA	2.726.647	3.247.470	2.922.163	107	90
531	TROŠKOVI TRANSPORTNIH USLUGA	252.431	253.180	176.756	70	70
532	TROŠKOVI USLUGA ODRŽAVANJA	216.133	346.000	507.694	235	147
533	TROŠKOVI ZAKUPA	5.284	4.100	5.270	100	129
535	TROŠKOVI REKLAME I SPONZORSTVA	3.375	10.000	320	9	3
539	TROŠKOVI OSTALIH USLUGA	4.801	12.600	10.737	224	85
540	AMORTIZACIJA STALNIH SREDSTAVA	394.707	409.220	534.428	135	131
550	TROŠKOVI NEPROIZVODNIH USLUGA	88.120	115.500	151.329	172	131
551	TROŠKOVI REPREZENTACIJE	35.510	29.900	36.518	103	122
552	TROŠKOVI PREMIJA OSIGURANJA	28.242	35.260	30.024	106	85
553	TROŠKOVI PLATNOG PROMETA	6.089	7.400	9.955	163	135
554	TROŠKOVI PTT USLUGA	52.393	51.800	45.810	87	88
555	POREZI, TAKSE, NAKNADE I DR.DAŽBINE	733.532	751.050	379.139	52	50
556	TROŠKOVI ČLAN.DOPRINOSA I SL.OBAVEZA	6.997	6.400	8.076	115	126
559	OSTALI NEMATERIJALNI TROŠKOVI	54.509	28.650	23.663	43	83
561	RASHODI KAMATA	14.707	90.000	43.040	293	48
569	OSTALI FINANSIJSKI RASHODI	56.506	0	56.506	100	0
572	GUBICI OD PRODAJE I RASH.STALNIH SREDSTAVA	0	0	2.474	0	0
575	GUBICI OD PRODAJE MATERIJALA	457	0	5.938	0	0
576	MANJKOVI	4.336	0	3.380	78	0
578	RASHODI PO OSNOVU ISPRAVKE I OTPISA	736	0	426	58	0
579	RASHODOVANJA I GUBICI I OSTALI RASHODI	34.595	0	39.200	113	0
591	RASHODI IZ RANIJEG PERIODA	0	0	6.697	0	0
596	SMANJENJE VRIJEDNOSTI ZALIHA UČINAKA	159.527	0	61.667	39	0
UKUPNO RASHODI		16.374.554	17.615.220	17.051.756	104	97
RAZLIKA PRIHODA I RASHODA		182.472	281.250	82.383	45	29
D O B I T		182.472	281.250	82.383	45	29

6.4. Ekonomski pokazatelji

A.	TRENDOVI	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
	Kretanja aktive	7.465.887	6.838.775	7.229.030	8.166.770	8.434.764
	Kretanja prihoda	17.424.381	12.317.063	15.343.900	16.557.026	17.134.139
	Kretanja rashoda	16.763.728	12.571.336	14.561.740	16.374.554	17.051.756

B.	FINANSIJSKA STABILNOST	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
	Dugoročna imovina	3.878.277	3.331.302	3.037.625	2.937.213	4.133.855
	Kapital i rezerve	3.965.388	3.711.115	4.435.157	4.594.584	4.666.175
	Dugoročne obaveze	978.552	1.025.833	906.350	893.594	1.712.624
	SP1 (dug.imovina/dug.kapital)	0,78	0,70	0,57	0,54	0,65
	SP2 (dug.imovina/vl.Kapital)	0,98	0,90	0,68	0,64	0,89
	Radni kapital (krat.imovina-krat.obaveze)	1.065.663	1.405.646	2.303.882	2.550.965	2.244.944
	Udio RK u aktivi	0,14	0,21	0,32	0,31	0,27

C.	POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	novac u blagajni / kratkoročne obaveze				
	L1	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
	trenutna likvidnost	0,263	0,028	0,426	0,592	0,311
		(kratkoročna imovina-zalihe) / kratkoročne obaveze				
	L2	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
	reducirana likvidnost	0,780	0,984	1,340	1,378	1,362
		kratkoročna imovina / kratkoročne obaveze				
	L3	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
	opšta likvidnost	1,423	1,669	2,221	1,952	2,092

D.	PROIZVODNOST I EKONOMIČNOST	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
	Broj zaposlenih na bazi sati rada	519	501	506	532	531
	Pp = prihod/zaposlenom	33.573	24.585	30.324	31.122	32.268
	Pd= dobit po zaposlenom	1.273	0	1.546	343	155
	Eo=ukupni prihodi / ukupni rashodi - (opšta)	1,04	0,98	1,05	1,01	1,00

E.	RENTABILNOST	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
	neto dobit	585.251	0	724.041	159.427	71.588
	Ruk (dobit/pasiva)	0,078	0,000	0,100	0,020	0,008
	Rpr (dobit/ukupni prihod)	0,034	0,000	0,047	0,010	0,004

6.5. Zaposlenost i standard zaposlenika

Prosječan broj zaposlenih na bazi stanja krajem svakog mjeseca i na bazi ukalkuliranih sati rada u toku 2012.godine po poslovnim jedinicama i za Preduzeće sa uporedbom na prethodnu godinu je slijedeći:

Poslovna jedinica	Zaposl. na kraju mjeseca		Zaposl. na bazi sati rada	
	2011.	2012.	2011.	2012.
ŠG Konjuh	278	274	272	271
ŠG Sprečko	142	139	137	141
ŠG Majevičko	32	34	31	33
ŠG Vlaseničko	33	31	32	29
Direkcija	39	36	38	34
Privatne šume	25	23	22	23
U k u p n o	549	537	532	531

U odnosu na prethodnu godinu, prosječan broj zaposlenih na kraju svakog mjeseca manji je za 12, dok je prosječan broj zaposlenih po osnovu ukalkuliranih sati rada manji za 1 izvršioaca (do nesrazmjere između broja izvršilaaca u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu došlo je zbog povećanog broja prekovremenih i produženih sati rada

u 2012.godini angažovanjem zaposlenika na gašenju požara neradnim danima i noću, a naročito kod ŠG Sprečko tokom ljetnih mjeseci).

U ukupnom broju prosječno zaposlenih radnika na kraju svakog mjeseca (537), sadržan je značajan broj zaposlenika sa umanjenom radnom sposobnošću uključujući i ratne vojne invalide (72) što čini učešće od 13,41%.

Poslovna jedinica	Br.zaposlenih 2012.	Od toga invalidi	Učešće invalida
ŠG Konjuh	274	50	18,25%
ŠG Sprečko	139	17	12,23%
ŠG Majevičko	34	3	8,82%
ŠG Vlaseničko	31	2	6,45%
Direkcija	36	0	0,00%
Privatne šume	23	0	0,00%
U k u p n o	537	72	13,41%

Prosječna isplaćena mjesečna neto plaća po zaposlenom u 2012.godini na nivou Preduzeća iznosi 764,38 KM sa prosječnim porastom od 0,74 % u odnosu na prethodnu godinu (758,74 KM), ili u apsolutnom iznosu neto plaća je veća za 5,64 KM prosječno po zaposlenom.

Prosječno isplaćena plaća prema kvalifikacionoj strukturi zaposlenih sa upored-bom za prethodnu godinu je slijedeća:

Stručna sprema	Prosječne neto plaće		
	2011.	2012.	Index
VSS	1.089,47	1.163,31	106,78
VŠ	1.037,10	1.055,68	101,79
SSS	673,62	680,16	100,97
VK	705,46	738,56	104,69
KV	781,43	781,10	99,96
PK	662,95	664,13	100,18
NK	724,41	731,19	100,94
Prosjek	758,74	764,38	100,74

Najniža isplaćena prosječna mjesečna plaća u 2012.godini iznosi 455,90 KM (u visini 55% prosjeka FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku) dok je najviša isplaćena plaća 2.755,08 KM. Odnos najniže i najviše isplaćene plaće je 1 : 6,04.

Ostvarena prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u odnosu na Federalni prosjek za 2012.godinu (829,92 KM) je manja za 8,5% ili za 65,54 KM prosječno mjesečno.

U odnosu na prosječnu plaću za 2012.godinu na području TK (734,79 KM), prosječna isplaćena plaća u Preduzeću je veća za 29,59 KM ili za 4%.

Plaće su redovno isplaćivane sa propisanim porezima i doprinosima.

Naknada za ishranu u toku rada (topli obrok) iznosila je 12 KM po radnom danu, a ukupno isplaćena sredstva po ovom osnovu iznose 1.436.928 KM.

Regres za poboljšanje uslova korištenja godišnjeg odmora isplaćen je u iznosu od 600 KM po zaposlenom u skladu sa Pravilnikom o radu i Kolektivnom ugovoru. Po tom osnovu ukupno je isplaćeno 323.400 KM.

Na nivou Preduzeća obezbijeđen je prevoz na rad i sa rada prevoznim sredstvi-ma Preduzeća, javnim prevozom, ugovorenim prevozom ili isplatom naknade za prevoz u protuvrijednosti karte u javnom prevozu, po osnovu čega je isplaćeno 191.999 KM.

Izdaci za ostala materijalna prava zaposlenih (redovne otpremnine pri odlasku u

penziju, stimulativne otpremnine za prijevremeni odlazak u penziju, novčane pomoći u slučaju smrti zaposlenika ili člana porodice i/ili u slučaju teškog invaliditeta), isplaćivane su u skladu sa Pravilnikom o radu, Kolektivnim ugovorom i odlukama nadležnih organa. Po svim osnovama tokom 2012.godine isplaćeno je 178.367,53 KM.

6.6. Sredstva i izvori sredstava (aktiva i pasiva)

6.6.1. Pregled raspoloživih sredstava na dan 31.12.2012.godine (aktiva)

S t r u k t u r a		2012.		2011.		Indeks 12/11
		KM	%	KM	%	
1	STALNA SREDSTVA	4.133.855	49,0	2.937.213	36,0	141
	Stalna nematerijalna sredstva	16.477	0,2	8.480	0,1	194
	Nekretnine, postrojenja i oprema	3.753.473	44,5	2.585.277	31,7	145
	Biološka imovina	171.513	2,0	82.011	1,0	209
	Ost.stalna sredstva, ulag.potraž.i razgr.	192.392	2,3	261.445	3,2	74
2	TEKUĆA SREDSTVA	4.300.909	51,0	5.229.557	64,0	82
	Zalihe	1.500.868	17,8	1.538.450	18,8	98
	Potraživanja od prodaje	2.023.074	24,0	2.012.146	24,6	101
	Druga kratkoročna potraživanja	33.040	0,4	37.930	0,5	87
	Novac i novčani ekvivalenti	639.635	7,6	1.584.431	19,4	40
	Aktivna vremenska razgraničenja	104.292	1,2	56.600	0,7	184
3	GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0,0	0	0,0	0
4	UKUPNA AKTIVA	8.434.764	100,0	8.166.770	100,0	103

6.6.2. Pregled izvora sredstava na dan 31.12.2012. (pasiva)

S t r u k t u r a		2012.		2011.		Indeks 12/11
		KM	%	KM	%	
1	KAPITAL	4.666.175	55,3	4.594.584	56,3	102
2	OBAVEZE	3.085.329	36,6	2.405.781	29,5	128
	Dugoročne obaveze	1.258.330	14,9	424.500	5,2	296
	Kratkoročne obaveze	1.826.999	21,7	1.981.281	24,3	92
3	Rezervisanja, razgraničenja i ost.	683.260	8,1	1.166.405	14,3	59
4	UKUPNA PASIVA	8.434.764	100,0	8.166.770	100,0	103

Nematerijalna imovina uključuje ulaganja u softverske aplikacije i ulaganja u tuđa stalna sredstva, te je iskazana po istorijskom trošku nabave umanjenom za ispravku vrijednosti. Preduzeće primjenjuje linearnu metodu amortizacije kroz procijenjeni vijek trajanja od 5 godina.

Dugotrajna materijalna imovina iskazana je po istorijskom trošku nabave umanjenom za ispravku vrijednosti. Bruto knjigovodstvena vrijednost dugotrajne materijalne imovine amortizira se kroz procijenjeni vijek upotrebe pojedinog sredstva primjenom linearne metode. Period amortizacije, uz korištenje stopa od 3 do 20 % godišnje, primjenjuju se kako slijedi:

- Građevinski objekti 10 do 33,3 godina
- Ostali građevinski objekti (metalni kontejneri) 5,6 godina
- Oprema za proizvodnju 2,5 do 20 godina
- Kancelarijski namještaj 8 godina
- Transportna sredstva 5 do 8 godina.

Troškovi zamjene većih dijelova dugotrajne materijalne imovine koji povećavaju njen kapacitet ili značajno produžuju korisni vijek upotrebe, kapitaliziraju se. Troškovi održavanja, popravke ili djelimične zamjene terete direktno troškove poslovanja.

Investicijske nekretnine sastoje se od zemljišta i građevinskih objekata ili dijela građevinskih objekata koje posjeduje preduzeće.

Osnovno stado (biološka imovina) se odmjerava prilikom početnog priznavanja i na datum svakog bilansa stanja, po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za eventualnu ispravku vrijednosti i eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti.

Amortizacija osnovnog stada obračunava se po stopi od 15% i korisnim vijekom upotrebe od 8,3 godine primjenom proporcionalnog metoda amortizacije. Osnovicu za amortizaciju predstavlja trošak nabavke odnosno nabavna vrijednost.

Zalihe se sastoje od zaliha gotovih proizvoda, proizvodnje u toku, sirovina i materijala i sitnog inventara. Zalihe sirovina i materijala su iskazane po trošku nabavke.

Stvarima sitnog inventara smatraju se predmeti čiji je vijek upotrebe do godinu dana. Otpis sitnog inventara vrši se 50% u momentu stavljanja u upotrebu.

6.7. Investiciona ulaganja

Tokom godine realizovana su značajna investiciona ulaganja u opremu utvrđena revidiranim Investicionim programom za nabavku opreme u šumarstvu br. 9838/11 od 14.10.2011.godine, čija je realizacija počela krajem 2011.godine objavljivanjem javnih poziva za prikupljanje najpovoljnijih ponuda za nabavku 4 šumska zglobna traktora, dvije kombinirke, jedan midibus i 9 pari konja čija je planirana vrijednost iznosila 1.350.000 KM.

Izvršena je nabavka 4 šumska zglobna traktora, 9 pari konja za vuču i 1 midibus za prevoz radnika, a zbog tenderskih procedura i opstrukcije pojedinih ponuđača nije realizovana nabavka dvije radne mašine „kombinirke“.

Pored ulaganja u opremu po investicionom programu, tokom godine vršena su značajna ulaganja u šumsku infrastrukturu. Programom poticaja za šumarstvo iz 2011. godine Kantonalne uprave za šumarstvo, prenesene su i Ugovorom regulisane obaveze na projektima izgradnje, rekonstrukcije i održavanja šumskih kamionskih puteva u interesu provođenja integralne zaštite šuma i rekonstrukcije putne mreže u ZP „Konjuh“.

Tokom 2012.godine završeni su projekti započeti ranijih godina:

- rekonstrukcija i izgradnja dijela šumskog kamionskog puta „Hrastić-Kuman“ na ŠPP „Konjuh“ čija je ukupna vrijednost 84.430,40 KM;
- rekonstrukcija mostova i putne infrastrukture u ZP „Konjuh“ na području ŠPP „Konjuh“ u vrijednosti 305.692,78 KM;
- rekonstrukcija mostova i putne infrastrukture u ZP „Konjuh“ na području ŠPP „Sprečko“ u vrijednosti 90.969,14 KM;
- rekonstrukcija ŠKP „Rastošnica-Sastavci“ na ŠPP „Majevičko“ u vrijednosti 36.459,40 KM;
- rekonstrukcija ŠKP „Jelica“ na području ŠPP „Vlaseničko“ u vrijednosti 26.027,64 KM.

Ukupna ulaganja tokom 2012.godine iznose 2.132.296,14 KM, od čega iz vlastitih izvora finansirano je 717.578,74 KM, dok su tuđi izvori 1.414.717,40 KM, a detaljna struktura ulaganja po vrsti, izvorima finansiranja i poslovnim jedinicama prikazana je na posebnoj tabeli.

6.8. Kreditna zaduženost

Stanje kreditne zaduženosti Preduzeća na dan 31.12.2012.godine iznosi 1.612.776,31 KM, a sastoji se iz stanja spornih kredita naslijeđenih od pravnih prednika iz 1999.godine u iznosu 424.500 KM i novog dugoročnog investicionog kredita u iznosu od 1.188.276,31KM.

Naslijeđeni krediti sastoje se od slijedećih obaveza:

- Kredit USAID–BRF u iznosu od 324.500,00 KM naslijeđen od bivše “Miljevice”

Kladanj, (iskazani iznos je po diobenom bilansu bivše "Sokoline" pripao "Miljevici" kao pravnom predniku Preduzeća);

- Obaveza prema NLB Tuzlanskoj banci dd Tuzla u iznosu od 100.000 KM je naslijeđeni saldo kredita od Vlade TK preko Tuzlanske banke odobrenog bivšoj "Sokolini" Kladanj u iznosu od 300.000,00 KM, od čega je po diobenom bilansu pripalo "Miljevici" 130.481,53 KM. Po tužbi Vlade TK po osnovu solidarne odgovornosti, kompletan iznos kredita je presuđen na teret Preduzeća koji se po vansudskoj nagodbi izmiruje u 36 jednakih mjesečnih rata od po 8.333,33 KM počev od 01.01.2011.godine. U 2011. i 2012.godini izmireno je po 100.000 KM, a u 2013.godini dospijeva za otplatu zadnjih 100.000 KM po tom kreditu i 254.446 KM novog investicionog dugoročnog kredita za opremu podignutog kod NLB Banke Tuzla u iznosu 1.350.000 KM.

6.9. Potraživanja i obaveze

Cjelokupan plasman šumskih drvnih sortimenata ostvaren ja na domaćem tržištu, a prvih deset kupaca sa ostvarenim bruto prometom je:

KUPAC		Promet KM	Učešće
1.	RAMEX doo Kladanj	2.927.757	17,75%
2.	FEN doo Lukavac	744.089	4,51%
3.	MAKRO-DRVO doo Žepče	701.913	4,26%
4.	GALBEX doo Pribava	700.358	4,25%
5.	DŽAMBO doo Gračanica	613.446	3,72%
6.	NATRON-HAYAT doo Maglaj	586.103	3,55%
7.	BUDO-EXPORT doo Žepče	560.676	3,40%
8.	DRVO STIL doo Gračanica	545.901	3,31%
9.	OBRT-COMERC doo Gračanica	423.694	2,57%
10.	FAHRAS doo Gojsalići	417.872	2,53%
11.	Ostali kupci	8.273.797	50,16%
UKUPNO KUPCI		16.495.606	100,00%

Naplata od kupaca za isporučene proizvode je zadovoljavajuća, a najveći dio tekućih potraživanja po ugovorima za sukcesivnu isporuku su osigurana garancijama. Ukupna tekuća potraživanja na dan 31.12.2012.godine iznose 716.148 KM i manja su za 532.299 KM u odnosu na početno stanje (1.248.447 KM).

Od ukupnog prometa kupaca u 2012.godini od 16.504.936 KM, u toku godine je naplaćeno 17.037.234 KM što čini stepen naplate od 103,2%.

Saldo kupaca od 716.148 KM najvećim dijelom (81%) odnosi se na potraživanje od slijedećih kupaca:

Kupac		Saldo KM	%
1.	RAMEX doo Kladanj	109.899	18,88
2.	DRVO STIL doo Gračanica	92.731	15,93
3.	TRENICA-PROM doo Dobož Istok	79.672	13,68
4.	DŽAMBO doo Gračanica	60.282	10,35
5.	HANIĆ doo Gradačac	57.412	9,86
6.	HALIDOVIĆ doo Gračanica	52.987	9,10
7.	MOČNIK doo Kladanj	43.667	7,50
8.	NATRON-HAYAT doo Maglaj	38.421	6,60
9.	SARAJEVO ŠUME doo Sarajevo	26.106	4,48
10.	BITA INVEST doo Tuzla	21.032	3,61
Ukupno		582.209	100,00

6.9.1. Obaveze prema dobavljačima

Pojedinačni promet prvih 10 dobavljača u ukupnom prometu dobavljača u toku 2012.godine je:

	DOBAVLJAČ	Promet KM	Učešće
1.	HIFA PETROL doo Vogošća	821.943	10,62%
2.	HITTNER Bjelovar, Hrvatska	774.509	10,00%
3.	FAHRAS doo Gojsalići Kladanj	706.308	9,12%
4.	WALD PROJEKAT doo B.Krupa	683.901	8,83%
5.	VEZIR doo Čelić	502.801	6,49%
6.	FOREST-TRUCK doo Žepče	463.004	5,98%
7.	JELA doo Kladanj	277.205	3,58%
8.	BENESKO doo Kladanj	256.929	3,32%
9.	FORST-MONT doo Kladanj	230.618	2,98%
10.	ŠEMSAGIĆI doo Kladanj	201.570	2,60%
11.	Ostali dobavljači	2.823.676	36,47%
	UKUPNO DOBAVLJAČI	7.742.464	100,00%

Obaveze prema dobavljačima izvršavane su u skladu sa ugovorenim rokovima plaćanja. Ukupne neizmirene obaveze prema dobavljačima na dan 31.12.2012.godine iznose 257.396 KM i smanjene su za 33.693 KM u odnosu na početno stanje (na 31.12.2011. neizmirene obaveze su iznosile 291.089 KM).

Od ukupnog prometa dobavljača za isporučene robe i izvršene usluge u 2012. godini u iznosu 7.742.464 KM, u toku godine dobavljačima je plaćeno 7.776.157 KM ili 100,48 % od prometa.

Saldo dobavljača od 257.396 KM najvećim dijelom (73%) odnosi se na obaveze prema slijedećim dobavljačima:

Dobavljač	Saldo KM	%
WALD PROJEKAT doo B.Krupa	44.132	23,48
FAHRAS doo Gojsalići	33.302	17,72
HIFA PETROL doo Vogošća	29.716	15,81
TRANSMONT COMPANY doo Kladanj	17.016	9,05
JELA doo Kladanj	15.648	8,33
MEFOS-IB-6 doo Kladanj	11.466	6,10
FORST-MONT doo Kladanj	10.473	5,57
FOREST-TRUCK doo Žepče	9.276	4,94
VEZIR doo Čelić	8.927	4,75
BH TELECOM d.d. Sarajevo	7.993	4,25
Ukupno	187.949	100,00

6.9.2. Obaveze po osnovu javnih prihoda

Obaveze po osnovu javnih prihoda tokom godine redovno su izmirivane. Od neizmirenih obaveza ostale su obaveze po osnovu decembarskih plaća i naknada plaća, naknada odborima i komisijama, obaveze po neisplaćenim ugovorima o djelu iz decembra i naknade za korištenje državnih šuma za četvrti kvartal 2012.godine.

KONTO I NAZIV OBAVEZE		JAVNI PRIHODI 2012.		Za uplatu u 2013.	Primjedba
		Obaveza	Uplaćeno		
451	OBAV.ZA POR.I POS.DAŽ.NA PLAĆE I NAK.PLAĆA	225.633	212.964	12.669	Plaća za 12/12.
452	OBAV.ZA DOPR.U VEZI PLAĆA I NAKNADA PLAĆA	3.368.668	3.129.395	239.273	Plaća za 12/12.
455	OBAV.ZA DOPR. NAK.PLAĆA KOJE SE REFUN.	50.130	46.861	3.268	Plaća za 12/12.
464	OBAV.ZA POR.NA NAKN.ČLAN.ODBORA I KOM.	4.477	4.257	220	Nakn. za 12/12.
465	OBAV.ZA DOPR.ČLAN.ODBORA, KOMISIJA I SL.	4.130	4.130	0	
467	OBAV.ZA POREZ NA NAKNADE FIZIČKIM LICIMA	28.229	27.357	872	Ug.o dj.12/12
468	OBAV.ZA DOPR.U VEZI NAK.FIZIČKIM LICIMA	25.173	24.632	541	Ug.o dj.12/12
470	PDV PO OSNOVU ISPOR.DRUGIM OBVEZ.PDV-a	2.903.586	2.847.561	56.025	Dec. 2012.
481	OBAVEZE ZA POREZ NA DOBIT	6.772	6.772	0	
483	NAKNADA ZA KORIŠTENJE ŠUMA	681.321	515.981	165.340	IV kvart. 2012.
U K U P N O		7.298.118	6.819.910	478.208	

7. Nakon datuma bilansa (31.12.2012.) do dana predaje finansijskih izvještaja (28.02.2013.) nije bilo značajnih događaja.

Sastavni dio Izvještaja o poslovanju čine Izvještaji interne i eksterne revizije i set računovodstvenih izvještaja (bilans stanja, bilans uspjeha, gotovinski tokovi, promjene u kapitalu i računovodstvene zabilješke i politike).

Kladanj, februar 2013.godine

DIREKTOR

Hodžić Refik, dipl.inž.šum.